

eller forskriften skyldes den ansvarliges egne aktiviteter.

Som det fremgår, er det i alle tilfælde den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der skal godtgøre, at betingelserne for ansvarsfrihed er til stede. Der er således omvendt bevisbyrde. Hvorledes den ansvarlige for driften skal løfte den omvendte bevisbyrde må i den enkelte sag afgøres ud fra en konkret og samlet vurdering af sagens oplysninger.

Det fremgår af stk. 3, at en producent af anden gødning end husdyrgødning, biocider eller pesticider ikke kan påberåbe sig, at der foreligger en udtrykkelig tilladt emission eller begivenhed. Hermed fastholdes, at der gælder et fuldt ubetinget ansvar i disse situationer.

Til § 38 e

Påbudsmyndigheden kan meddele den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren påbud om for egen regning, at give oplysninger, foretage undersøgelser m.v., som er nødvendige for bedømmelsen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor som fastlagt i miljøskadelovens §§ 7-11, som skal behandles efter miljøskadeloven. Påbuddet kan påklages til Miljøklagenævnet.

Efter forslaget i stk. 2 kan påbud også udstedes, selv om den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren ikke har rådighed over den ejendom, som er berørt af forureningen og hvor eventuelle undersøgelser m.v. skal gennemføres. Bestemmelsen er nødvendig, fordi det ikke altid er sådan at den, der er ansvarlig for den aktivitet, der har medført forureningen, også har rådighed over den forurenede ejendom. I disse tilfælde skal der i påbuddet fastsættes pligt til retablering af ejendommen efter, at undersøgelserne m.v. er afsluttet.

Efter forslaget i stk. 3 kan tilsynsmyndigheden meddele påbud til den, der har rådighed over ejendommen om pligt til at tåle, at den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren efterkommer tilsynsmyndighedens påbud om undersøgelser mv. af forureningen og dens konsekvenser.

Der kan ikke udelukkes, at der vil kunne forekomme tilfælde, hvor gennemførelse af undersøgelser m.v. vil udgøre en ekspropriation i grundlovens § 73's forstand. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 skal forstås med den begrænsning, at der ikke vil kunne meddeles påbud, hvor påbuddene vil udgøre en ekspropriation.

Til § 38 f

Det følger af bestemmelsen, at påbudsmyndigheden i de tilfælde, hvor en jordforurening indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, skal træffe udtrykkelig afgørelse herom, når denne miljøskade eller en overhængende fare herfor skal behandles efter miljøskadeloven. Der skal således ikke træffes afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis der ikke er en adressat for afgørelsen, dvs. i de tilfælde, hvor det ikke kan fastslås fra hvilke erhvervs-mæssige aktiviteter, forureningen hidrører, eller hvem der er den ansvarlige for driften af disse aktiviteter og dermed for miljøskaden eller den overhængende fare herfor. Der gælder dog en undtagelse herfra, for så vidt angår miljøskader, der påvirker eller kan forventes at påvirke et andet EU-land, se herom den foreslåede § 38 g og bemærkningerne hertil.

Indebærer jordforureningen en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som er forvoldt af erhvervs-mæssige aktiviteter, meddeler påbudsmyndigheden den ansvarlige for skaden eller den overhængende fare herfor, en afgørelse herom. Af denne afgørelse følger, at sagen overdrages til miljøministeren (der forventes at delegere denne kompetence til Miljøministeriets lokale miljøcentre) og behandles efter bestemmelserne i miljøskadeloven. Det skal dog fremhæves, at det af bestemmelserne i stk. 2 og 3 følger, at der ikke kan træffes afgørelse om, at jordforureningen indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvor den ansvarlige kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 38 d, stk. 1, nr. 1-3 eller § 38 d, stk. 1, nr. 1 og 2. Om disse ansvarsfrihedsgrunde henvises der til bemærkningerne til § 38 d ovenfor.

Det fremgår heraf, at der heller ikke i alle tilfælde, hvor det er fastslået fra hvilken eller hvilke erhvervs-mæssige aktiviteter, en jordforurening hidrører, hvem der er ansvarlig for driften af disse aktiviteter, eventuelt producent eller importør, og at forureningen indebærer en miljøskade eller en overhængende fare herfor, træffes afgørelse om jordforureningens videre behandling efter miljøskadeloven. Hvor en af de ovenfor beskrevne ansvarsfrihedsgrunde finder anvendelse, skal sagen derfor ikke overdrages til miljøministeren (der forventes at delegere denne kompetence til Miljøministeriets miljøcentre) til fortsat behandling efter miljøskadeloven. Den eventuelt fortsatte behandling af sagen vil herefter ske efter de hidtil gældende regler.

Det bemærkes, at producenter og importører af anden gødning end husdyrgødning, pesticider eller bio-